

תלמודו בידו

דף כז עמוד א

א דבר שאינו ראוי לאכילה בבין השמשות אבל תיקונו בירי אדם, האם הדבר נעשה מוקצה ?

ב להלכה, האם רואים מומים ביום טוב ומדוע ?

ג שחט את הבכור, ואחר כך הראה את מומו לחכם והוא פסק שהוא מום קבוע, האם הוא מותר באכילה ומדוע ?

ד בדין הנ"ל, מהו טעם ר' מאיר שהבכור אסור באכילה ?

ה ראה חכם את המום בערב יום טוב, האם מותר לו לברר ביום טוב אם המום נעשה מאליו ?

א אינו מוקצה, כיון שאינו מסיח ממנו דעתו. ומטעם זה מותר לאכול תבשיל בליל שבת, אף שבבין השמשות לא היה ראוי לאכילה מחמת רתיחתו, כיון שבירדו לתקנו.

ב ר' אמי פסק להלכה כר' שמעון, שאין רואים מומים ביום טוב. וקשה, הרי כלל הוא שבדבר שנחלקו בו ר' יהודה ור' שמעון, הלכה כר' יהודה: ר' זירא: הואיל והברייתא מכנה את דברי ר' שמעון כ"חכמים", הלכה כמותו. רב יוסף: הואיל ואף לר' מאיר אין רואים מומים ביום טוב ור' יהודה דעת יחיד.

ג דוקין שבעין: אסור באכילה. שמא המום השתנה, ובעודו חי לא היה המום קבוע. מום שבגוף: לר' יהודה מותר באכילה, שהרי יש בו מום קבוע [כגון שנקצצה אזנו]. לר' מאיר, אסור באכילה.

ד רב יוסף: התרת בכור על ידי מום קבוע תלויה בראיית המומחה, ואפילו במום שברור לכל שקבוע הוא. ואינה רק גילוי מילתא [כראיית טריפה בבהמה].

אביי: קנסוהו על שלא הראהו לחכם לפני השחיטה. אמנם אם אדם אחר שחטו בטעות, מפני שסבר שכבר התירו מומחה, אם נמצא בעל מום קבוע מותר לאכלו.

ה מותר לברר האם מום זה נגרם על ידי הכהן בכוונה, ואסור לאוכלו מתקנת חכמים. או שנעשה מאליו, ומותר באכילה.